

ОЛЕГ АЙРАНОВ

СТРЕЛБИТЕ

chitanka.info

Когато му връчиха заповедта за подобряване на взаимозаменяемостта, Тапата най-сетне се почувства разбран свише. Той от край време си беше на мнение, че в армията всеки е длъжен да се справя с всичко, каквото му се заповядва. Че беше лейтенант и командваше само една зенитна батарея, а не цялата армия, с нищо не намаляваше реформаторските му амбиции. Неговите радисти се учеха да товарят боеприпаси, мерачите — да зареждат акумулатори, а готвачите — да пеят наизуст частите на оръдието. Неразбиращите тази философия войници пращаше да обикалят по няколко пъти плаца на бегом, след което им предоставяше великодушно възможността за втори опит.

Дори когато през лятото полкът се изнесе за стрелби на полигона край морето, Тапата продължи да разбърква разчетите на батареята си, както му падне. Не че другите офицери не взеха на сериозно нарежданията за взаимозаменяемост, но за стрелбите всеки трябваше да си знае мястото. Никому от тях не би хрумнало да размества личния си състав точно в този момент. Никому, освен на Тапата.

Буцата го определиха за пълнач още с появата му в батареята. Нито един от войниците не можеше като него да натяга затвора на зенитното оръдие само с една ръка. Буцата изпълни този фокус с игрива лекота още от първия си опит, а петдесеткилограмовите пълнители със снаряди ги поднасяше като че ли бяха цигарени стекове. На хамалогия явно бе свикнал и даже се захващаше с охота, стига да видеше в това нещо смислено. Разтоварването на един вагон бетонни колци не му създаваше проблеми, но затова пък от половин час лекция по вътрешна служба започваше да го втриса. С тайната си надежда да служи в трудови войски се беше простил още при донаборната комисия, а на останалата армия гледаше като на две години губи време.

* * *

Когато вечерта преди стрелбите Тапата го назначи за мерач на четвърто оръдие, Буцата само вдигна рамене. По време на инструктажа „как се стреля по чувал“ зяпаше разсеяно и си чешеше ушите.

— Ние ще стреляме първи — повтори за стотен път лейтенантът. — Значи, когато заповядам „По самолета...!“ пълначите зареждат

първия пълнител, а мерачите прихващат целта. Чувалът е бял и се вижда добре, даже срещу слънцето...

Буцата шаваше насам-натам и току попипваше джоба на куртката си. Обстойните обяснения на батареиния предизвикваха у него единствено жажда за една цигара на чист въздух.

Следващия ден батареята беше заела местата си по оръдията два часа предварително и сега лятното обедно слънце напичаше по каските и караше главите да врят. Агрегатът боботеше и пръскаше наоколо дизелова смрад и досада. Манерките отдавна бяха празни, но Тапата не даваше да се мръдне и сантиметър от позицията.

Генералът и полковниците на вишката бяха вече позадрямали, когато се долови слабо бръмчене. Командващият полка до тях престана да си играе с бинокъла и го насочи на югоизток. Батареиният, с изкривено от напрежение лице, беше застанал по средата между четирите оръдия и стискаше флага в ръката си като плескало, сякаш очакваше налет на рояк мухи. Бръмченето се усили и след малко над морето се появи силуетът на раздрънкания, останал от времето на вьетнамската война МиГ17, който теглеше зад себе си на километрично въже белия чувал.

— По самолета на три! — ревна Тапата и вратните му жили изскочиха, като че ли се бореше с хроничен запек.

Каретките изчаткаха, мерачите развъртяха маховиците и оръдията послушно се насочиха.

— Гутоу! — изликува с идиотска усмивка Буцата.

— Целта захваната! — обади се и мерачите на останалите оръдия.

— Единични-и-и! — вдигна флаг лейтенантът.

Чувалът се изравни по азимут с въжетата, на които се люлееше прането на старшината.

— Огън!! — изквича Тапата, замахна с флага и отвори широко уста.

Трясъкът на четирите изстрела оглуши батареята, а откатът потопа хора и оръдия в облак прах, който морският бриз полека отвя. Три следи от трасиращи снаряди се събраха в небето около белия чувал. Четвъртата мина току под алуминиевия корем на самолета. Лейтенантът по инерция понечи отново да изкомандва „огън!“, но застина с вдигнат флаг и виснало чене. Оръдията продължаваха да

следят целта и командващият полка доказва достатъчно съобразителност, да врекне по уредбата: „Отбой, прекрати стрелбите!“.

Пилотът отреагира още по-бързо. Не беше заглъхнало и дрънченето от падащите гилзи, когато самолетният двигател бръмна с кварта по-високо и два пъти по-силно. Старият МиГ17 направи остър разворот надясно и стремително набра височина. След броени секунди от него остана само сребриста точка високо в лятното небе, извън обсега на зенитната батарея. Ако някой хранеше съмнения относно маневрените качества на тази браква или способностите на родните пилоти, нагледно биде разубеден. Откаченото въже се сгърчи и увисна на чувала, а той, останал без тяга, с леки поклащания като парашут тръгна да се снишава над водата.

Лейтенантът излезе от вцепенението си, пробяга с поглед по оръдията и хукна към четвърто. Пътъом той захвърли флага, скочи на лафета, извади пистолета и взе да налага с дръжката му Буцата по каската:

— Идиот, саботьор, глупак, империалист, чвор...! — ревеше той, забравил всякакви наблюдаващи началства и устави. — Ще те застрелям! Защо целиш самолета, бе, мамицата ти мръсна, тъпанар безподобен!?

— Е ми, нали каза „по самолета на три“... — Буцата, вдигнал лакти над главата си, се бранеше колкото можеше.

„Командирът на 3-та батарея да се яви незабавно в щаба!“ — избръмча уредбата на полигона.

— Говедо такова, ще те вкарам в дисциплина^[1], гад, изрод, ти си за военен съд, бе! — хлипаше злостно Тапата. — Вчера аз два часа обяснявах ли как се стреля по чувал! — По бузите му две светли вадички смиваха полепналата пушилка и прах.

— Ама одеве заповяда „по самолета на три!“ — тъп и упорит настояваше на своето Буцата.

— Марш в ареста! — виеше лейтенантът. — Дежурния! Да го вкараш в ареста и да не е мръднал оттам докато аз не наредя! Никакво излизане, ако ще да умира, даже и до кенефа няма да го пускаш! Ясно ли е!?

* * *

Към тази си версия Буцата се придържаше и когато го докараха под арест в щаба. Полигонът стоеше опустял, оръдията бяха покрити с брезент. Безпрецедентният случай бе довел до рязка промяна в програмата на ученията. Плацът гъмжеше от строени по взводове войници, които набиваха крак и ревяха, колкото им глас държи: „Изправи се гора-а от стома-а-ана!...“. Оттук-оттам се крещяха команди, дисциплината навсякъде интензивно се заздравяваше.

В самия щаб цареше суматоха. Отвън подтичваха младши офицери, а вътре делово се суетяха старши. Всичките мимоходом стрелкаха погледи към смахнатия редник, успял за малко да свали един от ветераните на ВВС-то. След половин час висене пред вратата, Буцата го вкараха в задимената канцелария. Вътре генералът и двамата му полковници седяха пред един препълнен пепелник, а командващият полка отстрани си даваше вид, че всичко това няма нищо общо с него. Тапата стоеше като наказан до вратата.

— Ти защо стреляш по самолета, бе, боец? — тонът на генерала беше по-скоро недоумяващ, отколкото ядосан.

— Защо, а? Защо? — обадиха се в стерео и полковниците му.

— Другарю генерал, разрешете да... така ми наредиха, другарю генерал — бодро обясни Буцата. — Батарейният заповяда „по самолета на три!“. — Тапата отстрани хвърляше отровни погледи към злощастния си мерач.

— Такава е командата, да, ама това е наш самолет, бе, момче — генералът търпеливо се опитваше да вкара някакъв ред в нещата, а двамата му полковници в кариеристичния си устрем му пречеха с пълна сила, обяснявайки всяка негова реплика по два пъти:

— Наш самолет, наш...

— Не е вражески, не е от НАТО...

Буцата все едно не ги чу:

— Той заповяда „по самолета...“

— Инструктаж кога последно им правихте, другарю лейтенант? — обърна се генералът към батареиния.

— Вчера! — Тапата беше на косъм да се разреве. — И онзи ден! И всеки ден от една седмица насам!

На вратата се почука и вътре влезе един капитан:

— Другарю генерал, явявам се по служба, търсят Ви по телефона от летището, другарю генерал.

Лампазестият се надигна. Докато отсъстваше никой не посмя да се обади, командващият полка изучаваше тавана, двамата полковници мълчаха и се дебнеха един друг. Тапата имаше вид на школьник, когото по време на дивизионно учение са сгасчили със селската даскалица в плевнята.

„... насочете се гневна зака-ана; към врага, който носи война, вой-на!...“ деряха се за стотен път маршируващите на плаца, вече сериозно прегракнали.

След минути генералът се върна:

— ВВС-то отказва да лети. От летището няма да вдигат самолет за стрелбите, докато не се изясни случая и се вземат мерки. И така, какво смятате да предприемете?

След час разисквания по инцидента и още толкова уговорки присъстващите единодушно установиха, че няма наличие на противонародни деяния или саботаж, нито на вражеска диверсия. Просто такива неща се случват по време на учение. Станал е фал, колкото по-невинен, толкова по-добре. Вниманието се насочи обратно към Буцата, който гледаше през прозореца, пристъпваше от крак на крак и си чешеше ушите, повтаряйки си чат-пат: „той заповяда...“.

Генералът го измери за последно и отсече:

— Този боец не става за мерач, другарю лейтенант, как не сте го забелязали досега? Да го преместите другаде, колкото по-далеч от техниката, толкова по-добре. Насила хубост не става.

— Слушам, другарю генерал! — излая Тапата и се опна като струна.

Така, макар и късно, мечтата на Буцата се сбъдна: есента го откомандироваха в трудови войски. А Тапата и тази година се размина с дългоочакваното си повишение и си остана лейтенант.

---

[1] дисцип: наказателно поделение в армията ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.